

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXIII. (17)

No. (štev.) 12

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

19. marca 1964

Propaganda

Komunisti so mojstri v propagandi. Imajo posebne šole, v katerih vežbajo propagandiste, imajo dolgoletno izkušnjo, kje, kdaj in kako je treba širiti svoj pogubonosni nauk, žrtvujejo v propagandne namene veliko denarja, ne izbirajo sredstev pri propagiranju svojih idej: laž in resnica sta jim enako dobrodošli. Največja opora rdeči propagandi pa je naivni svet, ki še živi v svobodi, ki sicer z zgražanjem poslušajo glasove o rdečih zločincih, prepričan, da je kaj takega mogoče tam daleč nekje, pri njih pa ne. Ta svet z veliko hvaležnostjo sprejme vsako, še tako skromno novico, ki jo prinaša slabo informiran ali pod rdečim vplivom delujoč tisk, o kakih pozitivnih stvari, ki se dogodi tam za železno zaveso.

Komunistični propagandi nobena reč ni bolj neprijetna, kot pričevanje oči-videc, ki lahko povedo, kaj je res in kaj je laž v rdeči propagandi. Zato se ne smemo čuditi, da smo protikomunistični emigranti rdečim oblastnikom doma trn v peti.

Najprej so se vse rdeče vlade na vso moč trudile, da bi ljudje, ki so se umaknili v svobodni svet, ne dobili zavetja nikjer in da bi se radi ali neradi morali vrniti v sužnost. Kdo se ne spominja preiskovalnih in snubilnih komisij, ki so lazile za nami po begunskih taboriščih?

Ko jim ta načrt ni uspel, je rdeča propaganda hotela protikomunistično emigracijo predstaviti svobodnemu svetu kot tolpo vojnih zločincev in narodnih izdajalcev. Kljub številnim priglasenjem, ki jih rdeči imajo po svetu, tudi ta psovka ni prišla.

Treba je bilo ubrati druge strune. Postali so dobri. Prišla je amnestija, ki nam je velikodušno odpustila grehe, ki jih nismo imeli in nam, skesanecem, velikodušno odprla vrata v domovino, kamor naj bi se, ljubljani sinovi, povrnil. Konzulati so postali prečudno človekoljubni, prihajati so začela poluradna in zasebna vabila, da bi, izgubljeni, obnovili stike z domovino. Da je stari vse pozabljeno, da lahko začnemo v osvobodjeni domovini novo življenje.

Mislite, da nas imajo komunisti danes kaj bolj radi, kakor so nas imeli pred dvajsetimi leti?

In vendar se zdi, da je ta rdeča velikodušnost marsikoga zmedla, tega ali onega pa celo omehčala. Saj niso taki, kot nam jih opisujejo. Saj doma ni več tako, kot je bilo v povojnih letih. In kar hlastno iščemo razlogov, da je doma vse drugače, kot smo mislili, da so se razmere temeljito spremenile.

Slovenska barka pride preko morja. Naše ime ima in slovenski fantje jo vozijo. Marsikdo jih gre gledat, oni pa nas. „Saj so čisto 'fejst' fantje! Intelektualni, oljani, zdravi, veseli!“ Seveda so! Kaj mislite da bodo rdeči poslali v svet trop Dakijev in Hacetov? Ne, to potrebujejo doma, v svobodni svet morajo iti pošteni in zdravi ljudje. Za reklamo, za propagando, da bo naivni svet videl te dobro hranjene in lepo oblečene fante in mislil, da je njihova rdeča domovina prav tako srečna kot kapitalistična Anglija ali Amerika. Pri tem pa pozabljamo, da jih je doma ogromna večina brezpravnih, gospodarsko strah in na izžetih posestvih hiraajočih rojakov, ki s poslednjimi močmi branijo košček rodne zemlje, ki so jim jo predniki skozi stoletja branili in obdelovali.

Zvemo, da si je ta in ta doma kupil motorno kolo ali celo avtomobil. Pozabimo, da si ga je prigaral v tujini, doma bi si ga ne mogel. Že je dovolj vzroka, da mi poprimemo, češ, doma je zdaj drugače. Ljudje se vozijo z avtomobili in žive v udobju kakor nikoli prej. Pa je naša domovina menda edina, ki po zadnji vojni, kljub vojnim odškodninam in ameriškim milijardam še vedno ni mogla pospraviti razvalin, ki so posledice rdečih junaštev.

„Vi ne veste, kakšna lepa avtocesta vas pelje proti Beogradu! Vi ne veste, kakšna je sedaj Ljubljana! Ne bi je več poznali! Figovca so podrl, podvoz pod železnico so naredili, „Kananarčka“ so sezidali in nove hotele, in cel kup stanovanjskih kasarn in „stolpnic“. Seveda zidajo, tudi v Ljubljani. Vpra-

V BRAZILU KOCKAJO

Ne da se tajiti, da je marsikje v Južni Ameriki pametna in trezna agrarna reforma resnično nujna zadeva. Tudi odvzem nekaterih privilegijev, ki izvirajo še iz kolonialnih časov, bi marsikje koristil. Zato je nad vse lepo, ako se tu in tam razgledani šefi držav odločijo za primerne ukrepe, ki ne napravljajo zgodovinskih skokov ali ustvarjajo možnosti za nesluten razvoj mas v nasprotni smeri, kakor bi bilo želeto. V Brazilu je že ves čas po Quadrosovem odstopu vse vrelo in levo in vodilni možje so slepo nasledili zahteve vseh mogočih demagogov. Te zahteve so v dejanjih pokazali že nekateri uporniški podvigi v severnih provincah, kjer so si kmetje na lastno pest prisvojili zemljo, jo razdelili in pri tem mnogo komunističnih manir pokazali.

Nujo agrarne reforme je videla tudi katoliška hierarhija, ki je zato v začetku lanskega leta skupaj z nekaterimi predstavniki javnega življenja spravila v promet celoten načrt. Ta je bil pa tako dober in res sprejemljiv, da se je Goulartova vlada ustrašila, češ da bo s takim tekmečem izgubila tla in politični vpliv. Zato je pohitela in sama pomagala širiti pod vodilno besedo Goulartovega sorodnika Brizzole najbolj ekstremistične parole. Sicer pravijo, da njih načela niso levičarsko monopolizirana po komunistih, a vsekakor je preveč rdeče tehniko vmes, da bi se dalo verjeti kaj drugega. Višek je vladna politika dosegla v petek zvečer, ko je Goulart govoril pred 200.000 glavno množico in najavil prve ukrepe agrarne reforme, zaplenbo nekaterih podjetij in njih podržavljenje, zlasti s petrolejskega področja, in razlastitev veleposestev. Goulart je vse to govoril vpricho vojnega ministra, ki je tudi moral poslušati Brizzolovo zahtevo, da je parlament kot nesposoben treba razpustiti in namesto njega izbrati ljudsko posvetovalno skupščino, ki naj odloči o bodočih korakih. Goulart je tudi dejal, da bi „morebitna izguba krvi v tej prvi fazi reforme tekla iz žil privilegirane manjšine, takozvanih izbrancev in predstavnikov reakcije, ki predsednika obtožujejo zločinov, zraven pa ne povedo, da se ti zločini delajo v obrambo narodovih koristi.“

Razen glasila laboristične stranke „Ultima Hora“, vsi brazilski listi ostro

kritizirajo levičarsko zborovanje v Rio de Janeiro in napadajo predsednika Goularta tako zaradi njegove udeležbe na njem kakor tudi zaradi njegovega govora. V svojih napadih na predsednika Goularta je najostrejši list guvernerja države Guanabara Lacerde „Tribuna da Imprensa“. Ta list je objavil tudi še posebno izjavo guvernerja Lacerde, ki med drugim poudarja: „Maske so padle. Začela se je revolucionarna vojna. Javni šef stranke prevrata je predsednik Goulart in bo to ostal tako dolgo, dokler ne bodo komunisti smatrali, da je prišel čas, ko ga je treba zamenjati. Kar me najbolj žalosti pri tej stvari je to, da so oborožene sile pod pretvezo, da je Goulart njihov vrhovni poveljnik, ščitile njegovo večrajšnje totalitarnostno provokacijo. Zato smatram, da je nastopil trenutek, ko se mora združiti parlament za obrambo tega, kar je še ostalo od svobode v državi. Tedaj pa bodo oborožene sile razumele, da sta nad vsemi ambicijami in vsami neumnostmi slučajnega režima ustava in mir brazilskega naroda.“

List „Journal do Comercio“ pa pravi, da je bilo levičarsko predsednikovo zborovanje „requiem za demokracijo, kajti predsednik sam je na zborovanju propagiral borbo med razredi.“

Po levičarskem zborovanju je predsednik Goulart za otvoritev rednega zasedanja drž. kongresa sestavil poslanično, v kateri med drugim predlaga spremembe ustave, odobritev nadaljevanja izvajanja agrarne reforme, volilno pravico za nepismene in vojake ter odobritev delovanja kom. stranke. S spremembo ustave bi rad dosegel, da bi pri prihodnjih volitvah lahko znova kandidiral za predsednika, kar mu je po sedaj veljavni ustavi onemogočeno.

Nobenega dvoma ni, da bo po zadnjem Goulartovem govoru na levičarskem zborovanju v Rio de Janeiro poslanska zbornica na njegov predlog reagirala z vso odločnostjo in opozicijo, kajti v obeh zakonodajnih zbornicah je prav prejšnji teden Goulart doživel strahovit poraz, ko sta bila tako v parlamentu, kakor v senatu z ogromno večino izvoljena kot predsednika njegova odločna politična sovražnika socialdemokrata. V parlamentu Ranieri Mazzilli, v senatu pa Auro de Moura Andrade.

Miren konec tedna na Cipru

4. marca je Varnostni svet Združenih narodov sklenil, da je nadzorstvo nad otokom treba prepustiti četam Združenih narodov. Sklepa niso izvedli, ker je pač bilo za vso ciprsko zadevo preveč interesov. Zato je gonja med Turki in Grki šla naprej in odhodu turške mornarice, ki naj bi se pripravljala na invazijo, iz svojih pristanišč je sledila grška mornarica, ki je tudi zapustila svoje baze, hoteč prepričati turško izkrcanje. Istočasno je nekaj sovjetskih ladij priplulo iz črnega morja skozi Dardanele in ameriška VI. flota se je otoku primerno približala, da bi posegla vmes, če bi bilo potrebno. Vse je kazalo, da bi se konec tedna lahko že na otoku borili.

V soboto zjutraj pa so v Varnostnem svetu na predlog Brazila, Bolivije, Ma-

roka in Države Slonove obale sklenili, da je treba izvesti prejšnji sklep o nadzorstvu ZN. Ker je Turčija iz neprica-kovanih razlogov sporočila, da ne namerava delati invazije, je bil sklep nemudoma sprejet in tako so že popolne prispeli na otok prvi oddelki „plavilnih čelad“ — vojakov ZN. Prvi so bili Kanadčani, ki bodo poslali skupno 1500 vojakov.

Upajo, da bo na ta način napravljen red na otoku in zagotovljen mir, vsaj za nekaj časa.

Ameriška katoliška univerza v Washingtonu pripravlja novo katoliško enciklopedijo. Dela, pri katerih sodeluje 90 oseb in jim pomaga 7650 sodelavcev, se bližajo koncu. V njej bo 17.500 član-kov in nad 50.000 fotografij.

šajte pa, kdo se v nove stavbe seli. Delavec? Skromen uradnik? Komunistični veljak?

Nihče nam ne more braniti, da bi se ne zanimali za razmere doma. Vsaka podrobnost, vsaka neznatna novica iz znanega domačega okolja nas navda z domotožjem in željo, da bi na lastne oči videli, kako je sedaj.

Napaka naša bi bila, če bi mi vse, kar se v naši domovini pozitivnega stori, proglašali kot uspeh vladajoče komunistične stranke, kot nekaj takega, kar drugi niso hoteli ali znali storiti in kar bi se ne zgodilo, če bi komunizem ne bil prišel na oblast. Taka hvala se kaj rada izmalči v napačen zaključek, češ, kako nespametno smo ravnali, ker smo se borili proti komunizmu.

Kdor se je proti komunizmu boril le zato, ker je mislil, da na gmotnem polju ne more ničesar ustvariti, je bil res v zmoti. Toda komunizem je mnogo več; je ideja, ki zanika nam svete in nedotakljive vrednote: Boga, svobodo,

II. kongres latinsko-ameriške mladine pod rdečo zastavo

Leta 1959 so se v Moskvi znašli predstavniki 50 dežel, ki naj bi zastopali prav toliko komunistično navdahnjenih ali vodenih gibanj za svetovno revolucijo. Takrat so sklenili, da mora I. mladinski kongres latinsko-ameriške mladine biti v Kubi, ki je že bila „osvo-bojena“, in njen zastopnik Ramón Salinas je to z veseljem vzel na znanje. Res so se zbrali in določili, da bo II. kongres v čilskem Santiagu. Vse leto 1961 in 1962 se je skupina kubanskih komunistov pod vodstvom Alda Alvareza trudila, da bi spravila v življenje ta II. kongres, a ni bilo dovolj uspehov. Zato je odločneje posegla vmes kubanska vseučiliška kom. zveza in njen predsednik Joahim Mas Martínez je tako po študentovski liniji izvedel uresničenje kongresa, ki te dni zboruje v Santiagu.

Vabila na kongres so podpisali: čilska delavska zveza, čilska socialistična mladina, čilska kom. mladina, zveza kubanskih delavcev in zveza kom. mladincev iz Argentine. Na vabilih je bil poudarek namenov kongresa: 1. odpor kapitalističnega sveta proti Kubi je namenjen vsem narodom Južne Amerike, ki se bore za agrarno reformo, indu-

strializacijo in spremembo vzgojnih metod; 2. Zveza za napredek, ki so jo iz-tuhltali Severnoamerikanci, je samo eden izmed členov vojaško politične povezave in nov korak k zapeljevanju narodov v lažne utvare o svoji bodočnosti; 3. mladina južne od reke Bravo: boriti se je torej treba za osvoboditev naših narodov in uničiti imperializem ter njegove zaveznike. Jasno je, da je za geslo kongresa bilo izbrano načelo: „Mladina v boju za mir“.

Na kongresu samem pa se je pokazal vpliv komunistične linije, vprežene v smer kitajske razlage revolucije. Zato so gornje načelo zamenjali z bolj bojevitim: „Za osvoboditev vseh narodov Latinske Amerike“. Da bodo to dosegli, kakor menijo, morajo pa vse celice takoj pričeti s pošiljanjem podatkov o zemljepisju, zgodovini, gospodarstvu, imperialistični infiltraciji, o političnih organizacijah, posebej še mladinskih v vseh deželah, da bo lahko tako osrednji odbor podvel potrebne mere za bližnjo bodočnost, ki jih vodi bodisi Moskva bodisi Peking, vse pa samo ena misel: kako Južno Ameriko napraviti komunistično.

I Z T E D N A V T E D E N

V Čilu so imeli v nedeljo 15. t. m. nadomestne volitve v prov. Curicó. Volilna kampanja je bila izredno živahna. Za izvolitev so se potegovali trije kandidati, ki so jih postavile naslednje politične skupine: Politična koalicija socialistov in komunistov (Frente de acción popular — FRAP), vladni demokratski blok — radikali, liberalci in konservativci — ter krščanski demokrati. Pri volitvah je dobil največ glasov kandidat levičarske skupine FRAP in sicer 9560 glasov, kandidat vladne večine 7955 glasov in krščanskodemokratski kandidat 6619 glasov.

Rezultat nedeljskih nadomestnih volitev v Čilu je tem pomembnejši, ker bodo imeli 4. septembra t. l. v tej državi tudi predsedniške volitve, pri katerih pa sedanjí predsednik Alessandri ne kandidira.

Predsednik ZDA Johnson je ob tretji obletnici ustanovitve Zveze za napredek povabil na razgovor ameriške veleposlanike iz vseh držav Latinske Amerike. Namen tega sestanka je bila ugotovitev vseh pomanjkljivosti pri delu omenjene ustanove za gospodarski, socialni in kulturni dvig narodov držav Latinske Amerike. Ob tej priložnosti je pa bilo tudi zapisano, da so nekatere države v Latinski Ameriki same krive, če omenjena ustanova ne more tako hitro doseči zaželenih ciljev, ker se v marsikateri južnoameriški državi vse prepočasno lotevajo rešitve socialnih in gospodarskih problemov.

Med ZDA in Panamsko republiko bo v kratkem prišlo do obnove diplomatskih zvez, nakar bodo sledili razgovori o spremembi pogodbe iz leta 1903, ki se nanaša na Panamski prekop, njegovo vzdrževanje in dohodke, ki naj bi jih v bodoče dobivala Panama od ZDA za izrabljanje te vodne poti med Atlantskim in Tihim oceanom.

Predsednik francoske republike gen. De Gaulle je v ponedeljek prišel na prijateljski obisk v Meksiko. Pred tem je imel v Parizu sestanek z alžirskim predsednikom Ben Bello, ki se je po obisku pri Titu ustavlil v Parizu. Razgovoru De Gaulle in Ben Bella pripisujejo velik pomen zlasti glede francoske petrolejske politike v Sahari. Kot znano si dohodke od saharskega petroleja, ki ga črpa Francija, delita na enake dele Francija in Alžir.

Sodišče v Dallasu v ZDA je v soboto 14. t. m. obsodilo na smrt na električnem stolu Jacka Rubyja zaradi umora dozdevnega morilca predsednika Kennedyja Harwya Oswalda. Rubyjev zagovornik Melvin Belli je proti smrtni obsodbi vložil priziv.

V Veliki Britaniji bodo prvi teden meseca novembra splošne volitve. Poznavalci polit. razpoloženja ljudstva v Vel. Britaniji sodijo, da bodo pri njih zmagali laboristi. Predsednik sed. angl. konservativne vlade Sir Alec Douglas Home je pa mnenja, da bi bila sprememba angleške vlade usodna tako za delavstvo, kakor tudi za angleško industrio, danes kakor pred dvajsetimi leti.

dustrijo. Home je prepričan, da pri volitvah konservativci prav lahko zmaga-jo, če se bodo strankini kandidati potrudili in volilec razložili program konservativne stranke.

Papež Pavel VI. je v soboto 14. t. m. obiskal rimsko univerzo. V vseučiliški kapeli je imel tudi mašo za vseučilišnike. Med njo je delil tudi obhajilo. Med drugimi odličnimi osebnostmi ga je prejel tudi predsednik italijanske vlade Aldo Moro. Je to prvič v zgodovini rimske univerze, da jo je obiskal kak papež.

Grška vladarska hiša je objavila, da bo poroka kralja Konstantina z dansko princeso Ano še to leto.

Nikita Hruščov bo 17. aprila praznoval 70 letnico svojega življenja. Iz Moskve poročajo, da ni izključeno, da se bodo za ta življenjski jubilej zbrali v Moskvi komunistični veljaki iz vseh kom. strank na svetu ter bodo znova obravnavali vprašanja, ki se nanašajo na ideološki spor med Mosko in Pekingom. Nekateri so pa mnenja, da lahko do komunistične vrhunske konference pride že ob koncu tega meseca, ko se bo Hruščev mudil na obisku v Madžarski.

Poljski zunanji minister Adam Rapacki je izdelal nov načrt za deatomizacijo Srednje Evrope. V njem predlaga, naj bi zamrznil vse dosed. količine atomskega orožja v tem delu sveta, ki se nanaša na vse zračne in vodne poti. Svoj zadevni načrt je izročil Sovjetski zvezi, obema Nemčijama, Franciji, Belgiji, Nizozemski, Angliji, ZDA in Kanadi. Za tem načrtom seveda stoji ZSSR, ki zasleduje cilj, da bi s predlogom poljskega zun. ministra preprečila, da bi Zahodna Nemčija postala članica zahodnje evropske narodne mornarice opremljene z atomskim orožjem. Kot znano se za ustanovitev take mornarice zavzemajo ZDA, De Gaulle je proti, na ameriški strani so pa vse ostale članice zahodno evropske obrambne skupnosti.

Nemški katoličani so v teku božične cerkvene zbirke darovali 34 in pol milijona nemških mark v korist Latinske Amerike. Denarno zbirko je organiziralo nemško katoliško podporno društvo Adveniat. Zbrana vsota je za 26% višja od tiste, ki so jo zbrali leto poprej. Podatke je nudil škof iz Essena msgr. Hensbach ob priliki seje škofovske komisije za Latinsko Ameriko, katere se je med drugimi udeležil tudi kard. Frings. V treh letih svojega življenja je ustanova Adveniat zbrala za duhovno pomoč Latinski Ameriki 110 milijonov mark; če tem pristoje mo še 220 milijonov mark ustanove Misereor za borbo proti lakoti in boleznim ne svetu, znašajo darovi nemških katoličanov v treh letih 330 milijonov mark.

Alžirska vlada je objavila, da ne namerava podržaviti francoske petrolejske industrije v Sahari z njeno letno zmogljivostjo 26 milijonov ton petroleja.

„Mensaje Demócrata Cristiano“

24 strani obsegajoča številka za januar, februar in marec 1964 je vsebinsko znova zelo bogata in po pestrosti in aktualnosti prav nič ne zaostaja za prejšnjimi. Urednik tega glasila Krščansko demokratske zveze za Srednjo Evropo, ki izhaja na španskem jeziku, je dr. Ludovik Puš, glavni tajnik Slovenske ljudske stranke in namestnik glavnega tajnika CDUCE. Odlično urejevana revija „Mensaje Demócrata Cristiano“ pravi, da ji urednik dr. Puš posveča veliko skrb in ljubezni, za kar so mu bralci upravičeno hvaležni. Saj se tako špansko govoreči svet seznanja na eni strani s problemi z razvojem krščansko demokratskih strank v svetu, na drugi strani pa tudi z najbolj aktualnimi problemi sedanjega časa v svetu, in posebej v Južni Ameriki.

Ta trojna številka na uvodnem mestu počasti spomin umorjenega ameriškega predsednika J. F. Kennedyja; takoj za tem je pa spominski članek za ameriški dan hvaležnosti. Naslov ima „El escenario norteamericano“. Sledi pregleden opis IV. svetovnega krščansko-demokratskega kongresa, ki je bil ob koncu septembra 1963 v Evropi. „La democracia cristiana en la actualidad“ je članek članka, ki ga je napisal dr. Bohumir Bunxa. V njem je popisano delovanje krščansko demokratskih strank v svetu in njihovih zvez. Te so: Mednarodna krščansko-demokratska zveza „Nouvelles Equipes Internationales“ (NEI), Organizacija ameriške krščanske demokracije — „Organización Demócrata Cristiana de América“ (ODCA), Krščansko-demokratska zveza Srednje Evrope (CDUCE), v kateri je vključena tudi Slovenska ljudska stranka, Mednarodna zveza krščansko-demokratske mladine — „Unión Internacional de Jóvenes Demócratas Cristianos“ (UIJDC). Zanimiv in nadvse aktualen je članek „Sindicalismo en América Latina“. Napisal ga je Emilio Maspero. Prav tako naslednji članek „Relaciones Capital—Trabajo“ odnosi med kapitalom in delom in stališče krščanskega sindikalizma. Pisec članka je dober poznavalec tega problema J. Goldsack. Naslednji prispevek se nanaša na Brazil in ga je napisal Datis Lima de Oliva. Zatem so objavljeni odlomki iz govora voditelja brazilske kršč. dem. stranke Franca Montora v brazilskem parlamentu, kjer je med drugim naglašal, da je „krščanska demokracija upanje revnih in krivico trpečih“. Končno sledi članek Francisca Ramos Mejía „La nueva situación argentina“, ki nazorno prikaže sedanje politično stanje v Argentini.

Z obiska v Adrogué

Te dni me je pot zanesla v Adrogué, pa sem izrazil priložnost in obiskal naše semenišče, kjer imam med predstojniki dobrega prijatelja.

Nekaj me sili, da napišem svoje vtise s tega obiska, ker se mi zdi, da ustanova zasluži veliko pozornost naše javnosti.

Slišati je bilo zadnji čas, da semenišče gradi novo poslopje za škofov zavod. A kar sem videl, me je presenetilo. Na voglu obeh cest semeniškega zemljišča raste nova mogočna zgradba s stranskim poslopjem 30 metrov na cesto Pellegrini in z glavnim pročeljem 12 metrov na Rivadaviji. Prilije trdne stavbe že stoji in nad njim že raste leseno ogrodje za železobetonsko prvega nadstropja. Iz vsega že vidiš glavne poteze bodoče mogočne zgradbe.

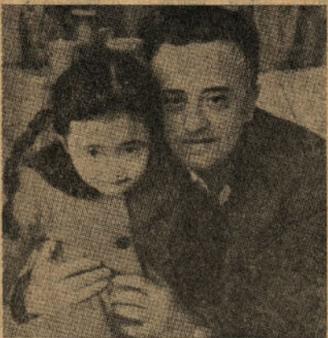
Po kratkem pozdravu s predstojniki semenišča sem ostal sam s prijateljem, ki me je pospremil po hiši.

Stavbo v gradnji obdajajo ogromni kupi gradbenega materiala — peska in grušča, nove opeke in starih ruševin, stavbenega lesa. In na stavbišču kar mrgli delavcev. Prav danes so kar vsi tu: zidarji, skupina za železobetonske, vodni in električni instalateri. Slovenske pridne roke. Odmeva glas kladiva in žage in poje zidarska žlica, vmes kaka kratka odrezana beseda.

Prilije nove stavbe od znotraj mi je bilo spet novo presenečenje. Dvorana 20 metrov v dolžino in 8 metrov v širino, z velikimi, svetlimi okni z obeh strani. To je nova učilnica. Pravar kar se odpravljajo v šolo. Najmlajši v belih, sveže zlikanih haljah. To so ljudskošolski petega in šestega razreda. Drugi, kar mladi gospodje, odhajajo v navadnih oblekah, pretežno v temnomodrih suknjičih in sivih hlačah. To je kot uniforma kolegija, ki ga obiskujejo v Adroguéju. So namreč gimnazijci. V šolo hodijo vsi peš in imajo dvajset minut. Vseh gojencev je letos 27.

Zunaj je že okrog sto bivših gojen-

Iz pisma dr. Janeža s Formoze

Slovenski misijonski zdravnik dr. Janež Formoza, ki že 16 let deluje v misijonih kot zdravnik kirurg na Formozi (v St. Mary's Hospital, Lotung, Tainan), ki je v oblasti kitajskih nacionalistov, prej pa je bil tudi na celinski Kitajski, je slovenskim demokratskim izseljencem v Argentini dobro znan. Saj je do odhoda v misijone živel med njimi v Buenos Airesu. Zato jih bo gotovo zanimala vsebina pisma, ki ga je pisal Francetu Štruklju v Cleveland, ta ga je pa zaradi zanimivosti odstopil v objavo „Ameriški domovini“.

Dr. Janež v omenjenem pismu svoje življenje in delo v misijonih opisuje takole:

„Veste, zdravnik bi bil lahko bogat celo v misijonih, če bi hotel za denar delati. Sam delam vsa leta brez sleherne pogodbe in brez plače, ker se mi zdi nesmiselno iti v misijone delat za denar. Meni ni prav nič za materialno stran, a sleherni dar dobre duše človeka razveseli, ker mu je dokaz, da so na svetu še verni ljudje, dobri ljudje, ljudje, ki cenijo delo drugih, ki ljubijo misijone, in če sami nimajo priložnosti iti na teren, hočejo na kak drug način kaj za misijone storiti. Bog vidi dobro srce, vidi dober namen, in On je edini, ki poplača vsem vse, kar so bližnjemu dobrega storili.“

Zatem omenja, da ne želi o sebi pisati, ker to delajo tako že preveč razne revije, on sam pa sovraži javnost. Ne more se ji pa popolnoma ogniti. To pravi naslednji dogodek, ki ga dr. Janež opisuje takole:

„Pred kratkim sem moral v glavno mesto, kjer je vlada dala odklopanja 'dobrim ljudem'. Zelo zoprno mi je bilo. Odkloniti pa je spet težko, ker bi bila vlada užaljena. Na drugi strani so pa kitajski katoliki zelo ponosni, da so med odklopanci tudi njihovi misijonarji. Človek mora tako prenesti javnost in propagando zaradi drugih in zaradi stvari same.“

Zatem pa dr. Janež v pismu nadaljuje takole: „Komunisti seveda vse to, kar se v tujini o nas piše, skrbno bero in vem, da jih strašno bode v oči, da je še kaj živega ostalo od onega, kar so sovražili; boli jih, če niso mogli vseh ukloniti, ter smo jim vsi, ki smo zunaj in ki hodimo še vedno s pokončnimi glavami po tem svetu, velik trn v peti. Zato le korajžno naprej in se jim ne dajmo!“

Dr. Janež zatem navaja, da je postal zdravnik leta 1937 in nadaljuje: „Torej sem že 27 let v tem poklicu in vsehskoi v kirurgiji. Letos je 16 let mojega dela v misijonih med Kitajci. Kitajci imam zelo rad. Zelo srečnega se med njimi počutim. Pokažem jim, da jih imam rad in to je edina pot, da imajo potem človeka tudi oni radi. Kitajci so res čudovit narod. Vesel sem, da me je Previdnost pripeljala v te kraje. Škoda, da je na kitajski celini komunizem zmagal. Svet je s tem mnogo izgubil. Nad 500 milijonov ljudi je bilo danih komunizmu in ne vem, kako bo zaradi tega šla prihodnja zgodovina.“

G. dr. Janež v nadaljnjem omenja, da na Formozi živi tudi slovenski misijonar Rebol iz Šmartna pri Šmaru goro. Pravi, da si večkrat pišeta, vidita se pa bolj redko, ker je do njega

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Poziv predsednika dr. Illia k slogi

V nedeljo 15. t. m. so bile v mestu Pergamino v prov. Buenos Aires zbrane odlične osebnosti. V tem kraju so imeli namreč velike slovesnosti pridelovalci koruze. Na slavnost je prišel tudi predsednik republike dr. Illia ter je v svojem rojstnem mestu tudi govoril.

V govoru, ki ga je zbrana množica večkrat prekinila z odobravanjem, je predsednik dr. Illia izrekel priznanje kmetškemu stanu v Argentini. Poudarjal je, da ta stan predstavlja pravo argentinsko domovino, za katero je v vsej preteklosti garal ne da bi od kogarkoli pričakoval pohval in božanja in da bi kakorkoli obremenjeval argentinsko bodočnost. Predsednik je poudaril, da mu bo vlada posvetila vso svojo skrb in preskrbela vsa sredstva za modernizacijo in še večji razvoj poljedeljstva.

Predsednikov govor je pa bil pomemben tudi v političnem pogledu, zlasti z ozirom na bojni načrt Glavne konfederacije za delo. Zato je poudarjal nujnost sloge v narodu. Može, ki

zaključil razlago prijatelja.

„In s čim gradite? Saj bo stalo milijone,“ sem se pozanimal.

„Prosimo,“ je bil odgovor. „Kar je že dograjeno, je delo dobrotnikov zunanje Argentine. Sedaj je na nas vrsta, da prispevamo svoj del. Saj bo zavod v prvi vrsti služil nam v Argentini.“

Zamišljen sem odhajal. V tistem Adroguéju začetni močan utrip naše volje po življenju. In se čutiš poživljenega.

Vredno je, da mu vsak, kdor more in kolikor more, priskoči na pomoč.

Pogreb dr. J. Hohnjeca

V zadnji številki Svobodne Slovenije smo poročali o smrti zaslužnega slovenskega moža, velikega prosvetnega, političnega in združnega delavca ter vzgojitelja slovenskega duhovskega narasčaja dr. Josipa Hohnjeca.

O njegovem pogrebu, ki je bil 17. februarja, smo dobili naknadno še nekaj podatkov, ki jih tu navajamo:

Pok. dr. Josip Hohnjec je umrl v Šmartnem ob Paki pri Velenju. Tu je bil župnik. Čeprav je ta župnija zelo razsežna, je skrbel za dušno pastirstvo še v dveh sosednjih župnijah. Za moža v tako visokih letih pač naporno delo! Toda pok. dr. Hohnjec ga je iz ljubezni do Boga in do slovenskega ljudstva opravljal z vso vsmo in nesebičnostjo.

Ljudje vedno pravilno spoznajo tistega, ki je med njimi z ljubeznijo in razumevanjem. Ljubezen mu vračajo z ljubeznijo. Tako je bilo tudi z dr. Hohnjecem. Ljudje so ga imeli radi, ker so čutili, da je njihov in da razume njihove težave, trpljenje in jim nudi pomoč, kolikor mu je v danih razmerah pod novimi rdečimi gospodarji to mogoče.

O tej naklonjenosti in ljubezni ljudstva do dr. Hohnjeca je pričal njegov pogreb. K zadnjemu počitku v Šmartnem ob Paki ga je spremljala velika

300 km vožnje. Če ga hoče obiskati, mora 100 km preko gora z avtom. Napoveduje pa, da ga bo kljub temu obiskal letos poleti.

Svoje pismo dr. Janež zaključuje takole:

„Meni dela ne manjka. Noč in dan sem vprežen skozi vsa ta leta. Tudi nobenega dopusta si vsa ta leta nisem vzel, ker sem v bolnici edini, ki zna rabiti nož. Kaže, da bom prihodnje leto dobil iz Italije patra doktorja, ki se bo pri meni vadil nož rabiti. Imam trden namen 20 let brez prestanka delati. Po 20 letih, če bo zdravje dopuščalo, pa bi rad šel na kratek oddih po svetu. Ne toliko zaradi oddiha, bolj zaradi poklica. Rad bi šel malo po svetu bolnišnice pogledat in rad bi se še kaj naučil. Če bom res kdaj to naredil, potem bi za nekaj časa šel tudi v Združene države kako bolnišnico pogledat. Če se bo to uresničilo, čez kaka štiri leta, potem me bo pot tudi v Cleveland zanesla.“

Tako dr. Janež o sebi in svojem delu ter o okolju, v katerem živi in vrši svojo plemenito misijonsko delavnost kot zdravnik-kirurg. Pri tem delu mu želimo veliko božjega blagoslova in uspehov. Prosimo ga samo to, da bi na svojem potovanju po svetu ne pozabil obiskati tudi slovenskih demokratskih izseljencev v Argentini, ki ga bodo sprejeli z velikim veseljem in ljubeznijo kot starega znanca in prijatelja.

so na oblasti bodisi v zvezni vladi ali po provincijskih vladah ali po občinah po izjavi dr. Illia ne bodo nikdar nehali pozivati naroda k slogi. Vsi naj imajo zagotovilo, da bodo na omenjenih položajih storili vse, da bodo v demokraciji, kjer je na oblasti samo nekaj ljudi, drugi pa lahko svobodno kritizirajo njihovo delo, to kritiko lahko nemoteno izvrševali. Zatrjeval je dalje, da je nespremenljiv cilj sedanje vlade vzpostavitve zakonitosti. Zatem je poudarjal potrebo, da mora izginiti sebičnost med ljudmi, ki naj ne iščejo vedno samo svojih osebnih koristi, če hočejo, da se bodo razmere izboljšale. Če kaka tovarna ne obratuje stoodstotno, in če vsa zemlja ni obdelana, so tega krivi Argentinci sami, ker sami niso storili vsega, kar bi lahko.

Končno je dr. Illia naglašal, da bo njegova vlada izvrševala svojo oblast z ustavo in zakonom, zmanjševala bo javne izdatke, potrudila se bo, da bo izdatke in dohodke v proračunih spravila v ravnovesje, spremenila davčni sistem, da ne bo več tako kompliciran in da bo bolj pravičen, kredit v državi mora biti na razpolago proizvodnji in mora imeti socialni značaj. To je edini način, da bo prenehalo v državi finančno in duhovno odušenje.

Zaključne misli v svojem govoru je pa predsednik namenil argentinski mladini. Poziva jo, naj ne posnema tuje sisteme, ampak naj veruje v demokracijo in na njej neguje ter ohranja narodne značilnosti, da bo lahko argentinski narod potem doprinesel svoj delež k novi civilizaciji, ki sedaj spreminja človeštvo. Posnemanje tujih sistemov predstavlja smrt za njihovo narodno dušo. Argentinska mladina naj vedno ohranja živ ustvarjalni duh, naj veruje v socialno demokracijo domovine in v borbo številnih Argentinec, ki so ustvarili domovino, ter mož, ki so prišli v to deželo daleč od drugod in so pomagali graditi mesta po državi in vključevati prostrana področja v poljedeljsko proizvodnjo. Z naslonom na narodne tradicije naj gleda argentinska mladina naprej in z vso mladostno odločnostjo gradi narodu in domovini še lepšo bodočnost.

Zasledovanje kom. teroristov

Orožništvo in vojaštvo v severnih provinci z vso odločnostjo nadaljujeta množico vernega slovenskega ljudstva skupno z nad 120 duhovniki in bogoslovci. Dr. Hohnjec, ki si je v življenju vedno prizadeval, da bi vse storil za še večjo čast in slavo Boga in njegove nebeške Matere med Slovenci in za lepšo ter srečnejšo bodočnost slovenskega naroda, je res zaslužil tak izraz spoštovanja in ljubezni.

V prihodnji številki bomo začeli novo rubriko namenjeno

NAŠI MLADINI

V vsaki drugi številki t. j. vsakih štirinajst dni bo g. Martin Mizerit, ki je iz prijaznosti prevzel urejevanje te rubrike, zbral zanimivo in poučno branje za mladino.

GORISKA IN PRIMORSKA

Deželne volitve in Slovenci v Italiji

Prve volitve svetovalcev za zbornico nove dežele Furlanija-Juljska krajina bodo 10. maja. Volilni red za Slovene ni pripravljen, ker so razdeljeni na tri volilna okrožja. Kljub temu se demokraciji Slovenci resno pripravljajo za te volitve. Svet Skupne slovenske liste v Trstu je v stiku s slovenskimi političnimi predstavniki iz drugih volilnih okrožij, predvsem s slovenskimi demokracijskimi krogi v Gorici.

Vodstvo Slovenske demokratske zveze v Gorici je sklicalo 23. februarja sestanek volilcev, na katerem so soglasno sklenili, da se bodo Goričani udeležili prihodnjih volitev v deželni zbor skupaj s tržaškimi slovenskimi organizacijami, ki sestavljajo Skupno slovensko listo.

Z iskanjem novih komunističnih središč zlasti po pragozdih predelih. Močne orožniške patrolje vneto zasledujejo nekaj pobeglih teroristov po pragozdovih provinca Salta. Iz zaplenjenega materiala je razvidno, da je komunistična aktivnost v Argentini samo del aktivnosti, ki jo svetovni komunizem razvija v Latinski Ameriki iz Kube. Tako so n. pr. uniforme kom. gverilcev prav takšne, kakor jih imajo kom. gverilci v Venezueli. Tja pa prihajajo iz Kube.

Oblasti o svojem delu dajejo malo poročil za javnost. Je to razumljivo, ker bi s tem samo podpirale kom. teroriste, da bi lahko še bolj zamaskirali svojo prevratno delavnost.

Notr. min. dr. Palmero je v zvezi z odkritji kom. vežbalnih središč izjavil, da policijske in oborožene sile z orožništvom po vsej državi s povečano budnostjo zasledujejo delavnost prevratnih elementov.

Nadaljevanje izrednega zasedanja drž. kongresa

Drž. kongres bo ta teden nadaljeval z izrednim zasedanjem. Dela bo imel precej. V obeh zbornicah je še več nedobrenih zakonskih osnutkov, vlada jih je pa prejšnji teden poslala še več. Tako med drugim zakonski osnutek, naj bi upokojenci dobivali najmanj 5.000 pesov, pokojnine pa naj bi znašale najmanj 4.000 pesov. Dalje zak. osnutek, ki razveljavlja zakon, ki je določal pokojnine tudi poslancem in senatorjem.

Poslanci in senatorji pa bodo dobili v razpravo tudi novi zakon o političnih strankah. Notr. min. je s prednosutkom omenjenega zakona seznanil predstavnike vseh političnih skupin. Nazadnje so bili v notr. min. predstavniki neoperonističnih skupin, t. j. provincijskih ljudskih gibanj in narodne zveze. Ti so med drugim zahtevali ukinitve vseh represivnih ukrepov ter vrnitev Perona.

Notr. min. dr. Palmero je glede novega zakona o polit. strankah imel razgovor s predsednikom dr. Illijo, ki je prednosutek za ta zakon odobril. V notr. min. sedaj izdelujejo končno besedilo zakona. Vlada bo njegovo vsebino objavila še ta teden in ga takoj poslala v odobritev drž. kongresu.

Ugibanja o Peronovi vrnitvi

Peronov zastopnik v Argentini ing. Iturbe, ki ima iz Madrida pooblastilo za presnovno peronistične politične organizacije, je na tiskovni konferenci časnikarjem izjavil, da je Perón sklenil, da se bo letos vrnil v državo, ker da bo njegova vrnitev v državo prinesla pomirjenje. Po izjavi inž. Iturbeja tožbe, ki so pred sodiščem proti Peronu, niso ovira za njegovo vrnitev.

Glede tega vprašanja vlada stoji na stališču, da „je vprašanje Perona izključno problem sodišča in vlada z njim nima nobenega opravka“.

Predsednik konservativne stranke v prov. Buenos Aires Pablo González Berges je pa glede Perona zatrjeval, da se ne bo nikdar vrnil.

V zvezi s tem problemom je bila v listih opažena notica, da je gen. Toranzo Montero, ki v vrstah oboroženih sil pripada tkzv. „rdeči“ t. j. nepomirljivi skupini častnikov glede peronistov in komunistov, zaprosil sprejem pri predsedniku dr. Illiji. Listi niso poročali, če je gen. Toranzo Montero bil pri predsedniku ali ne.

Novice iz Slovenije

Sedanja komunistična oblast v domovini si močno prizadeva, da bi z materialističnim brezbožnim naukom prepričala že šolsko mladino. To skuša doseči s svojimi mladinskimi listi in revijami. Ti so CICIBAN z naklado 60.000 izvodov, PIONIR s 15.000 izvodov naklade, PIONIRSKI LIST z naklado 70.000 izvodov in KURIRČEK, ki izhaja v 40.000 izvodih. Ves ta komunistični mladinski tisk je seveda bogato subvencioniran. Drugače sploh ne bi mogel izhajati, ker ga mladina sama od sebe ne bi naročevala.

S položajem komunističnega mladinskega tiska so se nedavno bavili komunistični funkcionarji, ki skrbijo za izdajanje strankinega mladinskega tiska ter so sklenili, da ga bodo „racionalizirali“ na tale način: CICIBAN naj bo tako urejevan, da bo posredoval branje in znanje mladini v prvih treh letih osemletne šole, KURIRČEK mladini v četrtem in petem razredu, PIONIR pa obiskovalcem zadnjih treh razredov.

Pionirček je doslej v glavnem objavljajal spise, ki so se nanašali na tkzv. osvobodilni boj s poveljevanjem partizanstva seveda in blatenjem ter sramotjenjem domobrancev. V bodoče bo svoje področje razširil na objavljajanje gradiva „o naprednih gibanjih in starejših časih jugoslovanske zgodovine“. Ugotovili so namreč, da učenci zanja ne vedo dosti.

Iz gornjih napovedi izhaja, da bodo komunisti doma v bodoče še bolj sistematično potvarjali starejšo zgodovino narodov Jugoslavije v svoj prilog.

Med mlajšimi radijskimi postajami v Sloveniji je radijski oddajnik v Brežicah. Oddaje te postaje so na valu 188 m ter petdesetvratni oddajnik slišijo do Trbovelj in do Zagreba. Osebe radijske postaje je naslednje: Vodja postaje in edini tonski tehnik Ljubo Štegar, napovedovalka Ivica Gorenc, urednik glasbenih oddaj Franc Boškovič, napovedovalec Primož Ruch in urednik govornih oddaj Alojz Pihler.

„Ziljsko štehanje“ je naslov knjige, ki jo je o značilni ziljski igri prebivanja suda napisal (Niko Kuret ob 150-letnici prvega zapisa o tej slovenski ljudski igri v celovski Carinthii. Čeprav spis „Zeuge aus der Sitten der Gailthaler“ ni podpisan, je ugotovljeno, da ga je napisal slovenski jezikoslovec in pesnik Urban Jarnik.

Prorektor ljubljanske univerze dr. Dolfe Vogelnik je prosil za razrešitev, ker da je prezaposlen na drugih mestih. Za novega prorektorja je bil izvoljen dr. ing. France Adamič, profesor na biološki fakulteti.

Izdelava turističnih spominkov v Sloveniji in ostalih delih Jugoslavije je šele v začetnem razvoju. To so ugotovili tudi na podlagi tehle podatkov: Lani je bilo v prvih 10 mesecih v Jugoslaviji okoli poldrug milijon turistov, ki so po statističnih podatkih dnevno trošili za nakupovanje turističnih spominkov in okrasnih izdelkov okoli 0,7 dolarja, med tem, ko so za iste predmete v Italiji dnevno dajali dol. 2,13, v Grčiji pa 1,7 dolarja. Da bi vzbudili

večje zanimanje za izdelovanje turističnih spominkov je lani Turistično društvo Ljubljana razpisalo natečaj za najbolj ustrezen spominek za Ljubljano. Osnutke je poslalo 20 avtorjev. Komisija je podelila prvo nagrado za ruto z natisnjenim zemljevidom Evrope in Ljubljano kot osrednjo točko zemljevida. Ta osnutek je napravilo 5 študentov. Drugo nagrado je dobil bakren kovinski komplet z ročno vtolčenim motivom ljubljanskega muzeja. Za pospeševanje izdelovanja in prodaje turističnih spominkov je turistična agencija KOMPAS v Ljubljani ustanovila tudi poseben oddelek.

V Sloveniji ima po podatkih zadnjega ljudskega štetja 45% vseh nad 15 let starih prebivalcev le štiri razrede ljudske šole, dobra četrtina ljudi ima končano osnovno šolo, 5% prebivalcev srednje šole in samo 1,8% višjo in visoko šolo. V zvezi z gornjimi podatki nekdo v ljubljanskem listu razpravlja, da bi se morala v sedemletnem planu, ki je začel veljati že z začetkom leta, zvišati tudi raven splošne ljudske izobrazbe. Toda pisec članka ugotavlja, da so kljub temu, da je sedemletni plan že začel veljati, zanj programi s področja družbenih služb še precej nedodelani, kajti „spoznanje, da je treba izobraževanje vrednotiti kot pogoj za materialno proizvodnjo, še ni prišlo do veljave pri izdelavi sedemletnega programa izobraževanja“.

Državna založba Slovenije pripravila zbrana dela pesnika Srečka Kosovega. Prva knjiga bo izšla za 60-letnico pesnikovega rojstva dne 18. marca, druga pa meseca maja ob 38-letnici njegove prezgodnje smrti. Kosovelovo zbrano delo je uredil in ga opremil s komentarji prof. dr. Anton Ocvirk.

V Šoštanju so v prenovljenem šolskem posloju II. osnovne šole odprli Napotnikovo šolsko galerijo, ki je poleg Gorjupove galerije druga taka galerija v Sloveniji.

Iz pisma od februarja t. l.: „... Živina je zdaj zelo draga. no pa saj je vse. Prve vrste biki ali voli po din 300 kg. Pa zračunaj, koliko je to denarja, če par volov tehtata 1500 kg ali še več. Skoraj pol milijona. Tako da bo treba kar v košu denar nosit, če bo treba kaj kupiti. Blago za obleko in čevlji. Če je blago malo boljše, je tudi čez 10.000 me-

ter. Čevlji od 5 do 12.000. Moška srajca najlon 5 do 6000. Če se hoče moški popolnoma obleči, 100.000 nima dovolj. Ženska pa mislim, da ji še pol milijona ne zadostuje kot kakšna ministrova soproga, ki plača samo za krznen plašč 400 do 500.000 dinarjev. Prašiči so tudi zelo dragi. Na sejmu v... je eden prodal 4 prašičke, ki so imele po 40 kg za 102.000 dinarjev...“

V Mariboru so z začetkom meseca zvišali prevozne tarife na avtobusih za do 15%. V mestnem prometu so sedaj naslednje tarife: do 2 km din 20, od 2 do 4 km din 30, od 4-6 km din 40, od 6-8 km din 50, nad 8 km din 60, nad 9 km din 70, nad 10 km din 80, nad 11 km din 90, nad 12 km din 100, nad 13 km din 110, in za 14 km 120 din. Vožnja iz Maribora v Ljubljano stane sedaj z omnibusom 960 dinarjev (prej 850), v Mursko Sobotu 490 (prej 420), Dravograd 450 (prej 390) in v Ptuj 250 (prej 200).

Na zasedanju ljubljanskega okrajnega sveta za notranje zadeve, so razpravljali tudi o delu okrajnega senata za prekrške in občinskih sodnikov za prekrške v minulem letu. Ugotovili so, da se je število prekrškov znižalo. Pogosti so zlasti naslednji prekrški: omalovaževanje uradnih oseb, nedostojno vedenje in izpadi zoper javni red in mir. Sodniki so navajali, da so postrili kazni za vinjene voznike motornih vozil, prav tako za vse tiste, pri katerih dobe hladno orožje: bodala, nož in podobne predmete.

Gospodarsko razstavišče Ljubljana je postalo ustanovni član področja Alpskih sejmov, ki jih vsako leto prirejajo Zvezna republika Nemčija, Italija, Avstrija, Jugoslavija in Švica. Glede razgovora o skupnem programu, dolžnostih in pravicah za sodelovanje alpskih velesejmov sta se v drugi polovici januarja mudila v Ljubljani Friderik Gutschnar in Rudolf Vonficht, ravnatelj in tajnik Alpskega sejma v Celovcu. Z gen. ravnateljem gospodarskega razstavišča v Ljubljani Karlom Kušarjem so ugotovili popolno soglasje zlasti kar se tiče jesenskega zasedanja področja v Celovcu. Avstrijska gosta sta si nato ogledala sejem „Moda 1964“, ki je bil v Ljubljani od 18. do 26. januarja.

Po novi carinski odredbi z dne 31. januarja t. l. so oproščene carine pošiljke kave in čaja.

Umrli so. V Ljubljani: Stanko Kos, polic. svetnik v p., Frančiška Vidic roj. Raj, Joško Medveš, prof., Rozi Magister, Stane Peruzzi, Franc Borštnar,

rapachayu je bil izvoljen naslednji odbor: predsednica Anica Šenk, tajnica Reza Prijatelj, blagajničarka Metka Pirc, referentka za šport in petje Cveta Šenk in delegatinja Mojca Pirc.

MORON-CASTELAR
Moronski odsek SFZ je imel 14. t. m. svoj redni mesečni sestanek. Otvoril in vodil ga je predsednik Ivo Majhen, ki je izročil vsem članom pozdrave Matjaža Kunčiča, ki je pred nekoliko dnevi odpotoval v Brazilijo na operacijo. Govoril je ing. Avgust Vivod o petroleju in petrolejski politiki v Ar-

rudarskih pesmi brez kakšne tendence, ne socialne ne humanitarne, le v kontrastu jakopičevskih olj:

Sonce na ravneh široko,
belo v belem bliska sneg,
mi pa v kleti smo globoko,
sopemo ko skrpan meh.

Vrani luč pijó kraljévo,
svátujejo krakajoč,
mi pa vse na desno, levo
koljemó vse globlje v noč.

Blato naših panonskih vasi je ovekovčeno za vselej v eni najizrazitejših pesmi Blato. Tega je toliko, da ne more nevesta pred oltar, ne mrlič na pokopališče, voz obstane v njem, pač pa

to smeh bo v presvetih nebesih
smeh,
ko blata ne bo jim moč sneti s
podplata...

Tu sta pomešana zemlja in nebo,
najbolj realistična zemlja, z izrazi domačega dialekta, pa s perspektivo v onostranstvo. Ni samo impresija, pa ne realizem, tudi ne folklor: vse skupaj na ozadju neba, ki ga je prav na tej ravnini toliko, da ni samo okras pokrajini, temveč tudi simbol življenju. Pa je tudi narodno blago. Nagrobnik bo umel le tisti, ki ve za domačo vero, da zaskrbljena pokojna mati prihaja ponoči obiskovat svoje otroke. Tak obisk matere je nekoč krasno opisal Stanko

Čakajo me moji mlini,
čakajo konec vasi,
kaj pripeljem jim pod kamne,
kaj nasujem na osi...

Dvoje stopinj sta znova zapeti Zupančičev Dvoje golobov... Vse te slike so opis dežele, ki prehaja v Panonijo, kjer vlada štorcklja in so ravnini:

topoli stoje visoko,
ceste križajo se v konec dni,
reke pa šume globoko...

Zorè podaja nekaj podob te vasi tako živo in konkretno kot da jih gleda pred seboj: štacunarja, učitelja „dolgih beder, ki na gosli igra“ itd. Črni revir pa je gotovo ena najlepših slovenskih

upok., Vida Lukan roj. Bleiweis, Nežka Jugovič roj. Bernik, Ignacij Mostar, kolarski mojster in Mihael Turšič, pos. v Župeči vasi, Janez Novak v Kidričevem (Strnišču), Anton Znidaršič, upr. pošte v Šmarju pri Jelšah, Ivan Lavrič, kovač v Škrilju, Miranda Rehberger, uslužbenka lekarnar v Izoli, Lranc Ivanič, zidar podjetja Delamaris v Izoli, Anica Bukovec roj. Tomič iz Velike Loke, Dušan Malovrh, rudarski tehnik, vodja kamnoloma v Trbovljah, Franjo Bitenc, upravitelj osnovne šole Brdošt. Vid, Timotej Pomamarenko, upok. v Žirek in Franc Kek, čevljarški mojster v Novem mestu.

no zadihala v svojem „Slomškovem domu“, ki bo že to leto popolnoma plačan. Znamenje zdravja je to, znamenje požrtvovalnosti, trdnosti, narode in katalitiške zavesti.

V nedeljo, 22. marca, bo ta skupnost imela zahvalno sv. mašo ob 5. popoldne v ramaški farni cerkvi. Maša bo za vse žive in mrtve člane te skupnosti. To bo obenem zaključek duhovne obnove z zahvalno pesmijo.

Ob pogledu nazaj: Hvala Bogu! Ob pogledu naprej isto požrtvovalnost isti pogum, isto ljubezen do Boga in naroda.

Skupnosti v Ramos Mejiji želimo ob jubileju še dosti uspehov in obilnih sadov.

gentini, Venezueli, Mehiki in Jugoslaviji. Fantje smo pozorno sledili obširnemu in zanimivemu predavanju. Nato je podal lepo duhovno misel o resnosti postnega časa č. g. Jure Rode. Pred zaključkom dobro uspelega sestanka je povabil predsednik vse člane na občni zbor, ki bo 21. marca ob 18.

RAMOS MEJIA

Občni zbor društva Slomškov dom. Občni zbori navadno niso prijetna zadeva. Ker ljudje nimajo radi suhoparnih statistik, dolgih poročil in brezplodnih debat, zato je udeležba pri večini organizacij na občnih zboreh precej skromna. Tudi zasedba pri III. rednem obnem zboru Slomškovega doma 15. t. m. bi bila lahko večja. Vendar navzoči člani niso bili razočarani. Vsa poročila so bila kratka in pregledna ter zato žela odobravanje. Razgovor po njih je prav tako pokazal zanimanje za posamezne sektorje dela. Tako je bil zlasti zanimiv pregled prosvetnega dela. V preteklem letu je bilo v Slomškovem domu 23 kulturnih prireditvev.

Pri volitvah, katere je vodil dr. Jože Krivec, je bila predložena in izvoljena ena sama lista. Novi upravni odbor je sestavljen takole: predsednik Janez Brula; I. podpredsednik Matevž Potočnik; II. podpredsednik Berlot Ljubo; tajnik Franc Pergar; fin. referent Ema Kessler-Blejec; blagajnik Vester Franc; gosp. referent Jože Javoršek; kult. referent Marijan Šušteršič; org. referent Franci Holosan; mlad. ref. Jernej Tomazini; prireditveni ref. Karel Svetlin. V nadzornem odboru sta dr. Jože Krivec in Ivan Makovec. V širšem odboru pa: Anica Breznik, Franček Breznikar, Janez Čeč, Niko Hočevnar, Tone Kržiš-

nik, Zdenko Hribar, Tone Javoršek, Tone Poljšak, Valentin Pintar, Martin Potočar, Matjaž Maček, Anica Šemrov, Janez Špeh, Franci Tomazin, Vinko Tomazin in Zupan Herman ml. Novi odbor je dobil pomembna pooblastila za nadaljnje delo pri vodstvu mlade, a razgibane slovenske ustanove.

SAN MARTIN
Informativni sestanek, ki se je vršil v nedeljo, 15. marca, v prostorih Slov. doma, je pokazal, da je med članstvom mnogo zanimanja za probleme doma. Sestanka se je udeležilo nad 80 članov in članic in je bila mala dvorana zopet premajhna, da bi mogla sprejeti vse obiskovalce. Sestanek je začel predsednik Leopold Novak, ki je nanizal probleme doma, s katerimi naj se razpravlja na sestanku. Svoja poročila so nato podali tajnik Franc Zorko, ki je povedal, da ima dom 246 članov in članic in da je imel odbor v času od zadnjega obnega zbora 33 sej. Blagajnik Gabriel Potočnik je za isto obdobje podal račun dohodkov in izdatkov, gospodar Karel Uršič je poročal o nakupih raznega inventarja, novi kulturni referent Ivan Petkovšek pa je podal nekaj programskih misli o bodočem kulturno-prosvetnem delu. Naslednji referat — o pravni osebnosti zadruga in s čim naj se zadruga peča — je podal Rudolf Smersu. O zidanju novih prostorov in prepotrebne dvorane pa je poročal podpredsednik Stanko Marinček. Po njegovem zanimivem referatu sta bila izvoljena finančni in gradbeni odbor, ki naj pripravita vse potrebno za novo gradnjo. Vsi razgovori so potekali mirno in stvarno in vsi zaključki so bili sprejeti soglasno.

Nova pesniška zbirka Slovenske kulturne akcije

FRAN ZORÉ: „DEŽELA“

Ob veliki Mauserjev roman je SKA dodala kot zadnjo knjigo lanskega letnika drobno pesniško zbirko Frana Zoreta DEŽELA (str. 46). Ima pa veliko vrednost in pomembnost v slovenski in zamejski književnosti še posebej. So med nami ljudje, za katere komaj vemo, da pišejo pesmi, toda pišejo jih za „predale“. Ko pa pride poznavalec poezije slučajno do njih, se začudi, kakšne umetnine leže skrite pred občinstvom. Tako je Simon Preprost odkril in zbral ter uredil pesmi Frana Zoreta ter jih pred meseci nekaj ponatisnil v Meddobju. Na mah so vzbudile pozornost. Ne morebiti zaradi „avantgardnosti“, ki je ne predstavlja, temveč prav zaradi svojega starinskega priokusa, ki spominja na naše najboljše klasike Moderne in celo pomodernega ekspresionizma. Kolikokrat ti zazveni Zupančičev verz iz teh, nikakor ne epigonskih pesmi, temveč samosvojih, čeprav ne čisto sodobnih. Sicer pa: pesem je še dobra, naj bo stara ali nova, samo če je pesem. Je sicer lahko po formalni strani pionirska, kažoč za novo formo pot naprej, je pa lahko formalno ustaljena, pa je pesem, ki bo imela ceno tudi preko modnosti. Če bi danes pisal pesmi Zupančič (in pisal jih je še pred leti), ali ni tudi ostal sebi zvest? Zimzelen ni avantgardistična zbirka, je pa

pesmi iz našega polpretekega časa, ko je pod zvezdami Tvojega trpljenja, v svetlobi tvojih ran — brat v bratu oskrnjen, črt s črtom otrovan...

Dve močni pesmi sledita temu uvodu: pesem o Iškarjotu, ki noče ne Marije ne Marte, igra v karte in hoče celega gospoda... naslaja se v izdaji in v zahrbtni moriji, ve, da se bo obesil, ve pa tudi, da ga ne „bo snel veter, snel ga bo čas...“; ter o angelu Luciferju, ki pomeni napredek, znanje, pot vedno naprej... ki budi radovednost za slednjo novost, da si „planil, ko je zažarela zvezda nova — kaj pač za njo gori, kaj v nji gori, in kakšen plamen!“ Ko pa pogledaš za okvir, „gol in prazen si pogledal v obraz golemu, praznemu umetniku...“ To je angel Lucifer, ki je pri Zoretu dobil novo himno, pa v drugačnem smislu kot pri modernem satanizmu... Zadnjih osem pesmi, ki sledijo, pa je gotovo dozda najlepše, kar je kdaj naš pesnik napisal o tragiki medvojnih in povojnih dogodkov. Kočevski rog je ciklus treh pesmi; v prvi simboliziran v pesmi o Kolu... ki sega „v jetra nemlje“ / in se je zaból / v srcé /nebes...“ Sicer pa je

le kol,
navaden kol,
neotesan in grob;
(Nadaljevanje na 4. strani)

Vsak teden ena

SOČA VODA, SOČA BELA...

Soča bela, kaj so bele
tvoje vode od solza
naših mater in sestra,
ki ne bodo več vesele?

Soča modra, Soča voda,
kaj si modra od neba,
al' od našega morja?
Kakšna tvoja bo usoda?

Soča, Soča, kdaj boš rdeča?
Ko poteče naša kri,
boš imela barve tri
in naš dom ne bo več ječa.

15 let slovenske skupnosti v Ramos Mejiji

Koncem marca leta 1949 se je začela v Ramosu slovenska služba božja. Tako je zaživela slovenska skupnost v Ramos Mejiji. Bila je to močna skupnost, saj ni bilo tedaj še nič v San Justu, ne v Moronu. Začela se je slovenska šola, začel pevski zbor. Velike ovire so se postavljale na pot pevskega zboru, šoli, ki so jo metali ven zdaj iz ene zdaj iz druge hiše, dokler se ni za silo ustavila v slovenski hiši v sanatoriju.

Prav te težave pa so dale skupnosti misliti na lasten dom. Slovenska skupnost v Ramosu se je občutno skrčila, ker so ljudje šli v svoje hiše v San Justu in Moronu. Pa kljub temu, kljub draginji, ni odnehala, dokler ni svobod-

gentini, Venezueli, Mehiki in Jugoslaviji. Fantje smo pozorno sledili obširnemu in zanimivemu predavanju. Nato je podal lepo duhovno misel o resnosti postnega časa č. g. Jure Rode. Pred zaključkom dobro uspelega sestanka je povabil predsednik vse člane na občni zbor, ki bo 21. marca ob 18.

RAMOS MEJIA

Občni zbor društva Slomškov dom. Občni zbori navadno niso prijetna zadeva. Ker ljudje nimajo radi suhoparnih statistik, dolgih poročil in brezplodnih debat, zato je udeležba pri večini organizacij na občnih zboreh precej skromna. Tudi zasedba pri III. rednem obnem zboru Slomškovega doma 15. t. m. bi bila lahko večja. Vendar navzoči člani niso bili razočarani. Vsa poročila so bila kratka in pregledna ter zato žela odobravanje. Razgovor po njih je prav tako pokazal zanimanje za posamezne sektorje dela. Tako je bil zlasti zanimiv pregled prosvetnega dela. V preteklem letu je bilo v Slomškovem domu 23 kulturnih prireditvev.

Pri volitvah, katere je vodil dr. Jože Krivec, je bila predložena in izvoljena ena sama lista. Novi upravni odbor je sestavljen takole: predsednik Janez Brula; I. podpredsednik Matevž Potočnik; II. podpredsednik Berlot Ljubo; tajnik Franc Pergar; fin. referent Ema Kessler-Blejec; blagajnik Vester Franc; gosp. referent Jože Javoršek; kult. referent Marijan Šušteršič; org. referent Franci Holosan; mlad. ref. Jernej Tomazini; prireditveni ref. Karel Svetlin. V nadzornem odboru sta dr. Jože Krivec in Ivan Makovec. V širšem odboru pa: Anica Breznik, Franček Breznikar, Janez Čeč, Niko Hočevnar, Tone Kržiš-

nik, Zdenko Hribar, Tone Javoršek, Tone Poljšak, Valentin Pintar, Martin Potočar, Matjaž Maček, Anica Šemrov, Janez Špeh, Franci Tomazin, Vinko Tomazin in Zupan Herman ml. Novi odbor je dobil pomembna pooblastila za nadaljnje delo pri vodstvu mlade, a razgibane slovenske ustanove.

SAN MARTIN
Informativni sestanek, ki se je vršil v nedeljo, 15. marca, v prostorih Slov. doma, je pokazal, da je med članstvom mnogo zanimanja za probleme doma. Sestanka se je udeležilo nad 80 članov in članic in je bila mala dvorana zopet premajhna, da bi mogla sprejeti vse obiskovalce. Sestanek je začel predsednik Leopold Novak, ki je nanizal probleme doma, s katerimi naj se razpravlja na sestanku. Svoja poročila so nato podali tajnik Franc Zorko, ki je povedal, da ima dom 246 članov in članic in da je imel odbor v času od zadnjega obnega zbora 33 sej. Blagajnik Gabriel Potočnik je za isto obdobje podal račun dohodkov in izdatkov, gospodar Karel Uršič je poročal o nakupih raznega inventarja, novi kulturni referent Ivan Petkovšek pa je podal nekaj programskih misli o bodočem kulturno-prosvetnem delu. Naslednji referat — o pravni osebnosti zadruga in s čim naj se zadruga peča — je podal Rudolf Smersu. O zidanju novih prostorov in prepotrebne dvorane pa je poročal podpredsednik Stanko Marinček. Po njegovem zanimivem referatu sta bila izvoljena finančni in gradbeni odbor, ki naj pripravita vse potrebno za novo gradnjo. Vsi razgovori so potekali mirno in stvarno in vsi zaključki so bili sprejeti soglasno.

pesmi iz našega polpretekega časa, ko je pod zvezdami Tvojega trpljenja, v svetlobi tvojih ran — brat v bratu oskrnjen, črt s črtom otrovan...

Dve močni pesmi sledita temu uvodu: pesem o Iškarjotu, ki noče ne Marije ne Marte, igra v karte in hoče celega gospoda... naslaja se v izdaji in v zahrbtni moriji, ve, da se bo obesil, ve pa tudi, da ga ne „bo snel veter, snel ga bo čas...“; ter o angelu Luciferju, ki pomeni napredek, znanje, pot vedno naprej... ki budi radovednost za slednjo novost, da si „planil, ko je zažarela zvezda nova — kaj pač za njo gori, kaj v nji gori, in kakšen plamen!“ Ko pa pogledaš za okvir, „gol in prazen si pogledal v obraz golemu, praznemu umetniku...“ To je angel Lucifer, ki je pri Zoretu dobil novo himno, pa v drugačnem smislu kot pri modernem satanizmu... Zadnjih osem pesmi, ki sledijo, pa je gotovo dozda najlepše, kar je kdaj naš pesnik napisal o tragiki medvojnih in povojnih dogodkov. Kočevski rog je ciklus treh pesmi; v prvi simboliziran v pesmi o Kolu... ki sega „v jetra nemlje“ / in se je zaból / v srcé /nebes...“ Sicer pa je

le kol,
navaden kol,
neotesan in grob;
(Nadaljevanje na 4. strani)

le kol,
navaden kol,
neotesan in grob;
(Nadaljevanje na 4. strani)

le kol,
navaden kol,
neotesan in grob;
(Nadaljevanje na 4. strani)

le kol,
navaden kol,
neotesan in grob;
(Nadaljevanje na 4. strani)

le kol,
navaden kol,
neotesan in grob;
(Nadaljevanje na 4. strani)

le kol,
navaden kol,
neotesan in grob;
(Nadaljevanje na 4. strani)

le kol,
navaden kol,
neotesan in grob;
(Nadaljevanje na 4. strani)

le kol,
navaden kol,
neotesan in grob;
(Nadaljevanje na 4. strani)

SLOVENCI PO SVETU

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Lansko leto v decembru mi je Liga kat. slov. Amerikancev poslala Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1964. Bil sem vesel. Je zelo bogat in pester. Anketa o našem obstoju je izrednega pomena. To je bilo res treba objaviti. Čim več ljudi bo delalo skupno za našo stvar, tem večji bo uspeh Slovencev po svetu.

V eni zadnjih številčk Sv. Slovenije sem bral, da se je prijatelj Janko Arnšek preselil v svojo hišo v Don Torcuato. Res me veselil, da se je priznani in poštrevoljni krojaški mojster s svojo družino v svetu tako uveljavil. V našem domu mu želimo še več sreče in božjega blagoslova. Vidim, da se pri vas naši ljudje gospodarsko kar dobro utrjujejo.

Iz prijateljevega pisma je tudi razvidno, da ste v kulturnem in družabnem pogledu še vedno zelo aktivni. Saj je v pismu zapisano, da je pri vas v Argentini večasih toliko prireditev, da človek ne ve, na katero bi šel. K temu pa pridejo, še razni osebni prazniki, godovi, birme, poroke in cerkvena žegnanja. Vedno z zanimanjem berem poročila o vašem udejstvanju. Poročila o takih prireditvah me vedno še bolj spominjajo na prijatelje in znance v Argentini.

PO ŠPORTNEM SVETU

Ljubitelji športa bodo na raznih kontinentih lahko istočasno videli neposreden prenos največje športne prireditve, olimpijske igre v Tokiu. Bivši japonski poslanik v ZDA Tetsuro Furukaki je sporočil, da bodo Amerikanci dali na razpolago svoje poročevalske satelite in po različnih televizijskih mrežah bo tako mogoče slediti dogodkom v Tokiu.

Medn. nogometna zveza (FIFA) je že sestavila kvalifikacijske skupine za svetovno nogometno prvenstvo, ki bo leta 1966 v Angliji. Po tem sporedu bo na prvenstvu igralo od 74 prijavljenih 16: 10 iz Evrope, 4 iz Južne Amerike, 1 iz Srednje in Severne Amerike, 1 iz Afrike, Avstralije in Azije. Brez kvalifikacijskih tekem, ki morajo biti od-

Zamenjavo divjačine so sklenili slovenski narodni parki in narodni park Gran Paradiso v Zgornji Italiji. Zamenjava divjačine je bila meseca februarja. Tedaj namreč divjačino zaradi mraza in picle hrane najlažje ulove. Iz Slovenije so poslali v Italijo srne in jelenje, v zameno so pa dobili kozoroge, ki so v Sloveniji že precej redka žival. Pri izpustitvi dveh košut in več srn v dolini Susa v Piemontu je bilo navzočih veliko ljudi. Prva izpuščena košuta je po izpustitvi iz kletke takoj zbežala v strmine. Ker pa terena še ni dobro poznala, ji je na poledeneli skali spodrsnilo. Padla je v globino in se ubila. Druga košuta je bila previdnejša in se skoro ni dala spraviti iz kletke.

Na seji občinske skupščine Maribor-Center so razpravljali o socialno-vrstenih problemih. Med temi so najbolj pereča vprašanja: reševanje stanovanjske stiske z zidanjem enostavnih in zdravih stanovanj, skrb za razvijanje otroškega varstva in skrb za ostarele člane družbene skupnosti.

(Nadaljevanje s 3. strani)

in le veter,
kadar tuli v svoj rog,
še nanj zapiska
kot na votel zob...

Druga pesem iz tega ciklusa je vredna, da jo v celoti ponatisemo, da se vidi preprosta liričnost te zbirke, ki nima v sebi nič tendenčnosti, nič sovraštva, nič očitjanja, nič retoričnosti, temveč le čustvo in poezijo in glasbo:

Ko bi le vedela, kje je ta griček,
ko bi le znala, kaj mi zvonil,
ko pa je gluho jelenje rogovje,
volk tuli v noč in medved molči.
Ko bi le vedela, kje je ta griček...
vem le, da zvezda nad njim stoji;
vem le, da Mati božja brezjanska
Jezuška nad njim drži...

To govori stara mati, ki je izgubila vnuka, ki kolne sicer slednjo pomlad, „vso črno in grozno“, a se v mislih nenehno mudi pri ubitem otroku... kateremu hoče še posejati ozimino preden leže v grob... Na župančiča spominjajo tile prečudni verzi, ko v noči „dete spet napetih lic / in zardelega ušesa / tipa, tipa, kjer ni nič / — to so plahi prstki meseca!“

Jaz pa sem sama in brez mleka,
ko da čakam na pogibel,
čakam na mizarskega človeka,
da mi steže jo, to zibel...

Fran Zorè nato napiše še Epitaf tem mrtvim mladeničem pod rušo iz časa, ko

Sedaj pa še nekaj novic od nas.

Božični in novoletni prazniki so že davno za nami. Lepo smo jih obhajali. Posebno se, ker so bili beli. Sneg res napravi lepše razpoloženje. Škoda je samo, da se hitro umaže.

V naši žup. cerkvi smo imeli osem lepo okrašenih božičnih dreves. S kora so nam pri cerkvenih pobožnostih donele melodije lepih slovenskih božičnih pesmi. Pri slovesni božični maši je našemu župniku streglo kar 10 ministrantov. Nekateri med njimi so še tako visoki kot župnik sam, pa še vedno radi strežejo pri sveti daritvi. Ob praznikih smo imeli v farni dvorani tudi nekaj prireditev, ki so vse lepo uspeli.

Sedaj snega nimamo več. Pa nam zanj tudi ni več žal, ker gremo pomladi naproti. Želimo si samo, da bi bila lepa.

Naj za danes zaključim. Ob prvi priložnosti se bom znova oglašil.

Lepo pozdravljam Vas, gospod urednik, vse sotrudnike, dopisnike in bralce Svobodne Slovenije. Vsem želim vselej velikonočne praznike, ki so že pred nami. Posebno pa še pozdravljam družine Jelovina, Pavkovič, Milharčič, Šterove, Maksa Jana, Janeza Šesta, Janka Arnška, Kuheljina in vse ostale prijatelje ter znance

Frank Žele

grane do 31. decembra 1965 sta uvrščena Brazil kot svetovni prvak in Anglija kot prireditelj, vsi ostali prijavljenci pa morajo odigrati tekme. Jugoslavija je v tretji skupini in njeni nasprotniki so Francija, Luksemburg in Norveška. Argentina je v trinajsti skupini in bo morala odigrati tekme z Bolivijo in Paragvajem.

Slovensko prvenstvo v smučskih tehnikah je bilo konec januarja v Ljubljani. Nastopilo je v posameznih kategorijah skoraj 150 tekmovalcev. Novi slovenski prvaki so: Člani — 15 km: Seljak R. (Triglavl, Kranj); članice — 10 km: Grlic (Fužinar-Ravne); star. mladinci — 10 km: Karpač (Fužinar-Ravne); mladinke — 5 km: Pšenica (Mojstrana); ml. mladinci — 5 km: Dretnik (Fužinar); 4x10 km: Enotnost (Lj.) Peternel, Reš, Pavčič C. in J.; mladinci — 3x5 km: Fužinar — Kranjčan, Dretnik, Karpač; članice 3x5 km: Mojstrana — Pšenica, Cindrič, Rekar.

Ljubljanska Olimpija je priredila že četrti zimski mednarodni turnir. Letos je povabila lanskega zmagovalca tega turnirja Lokomotivo iz Zagreba, Spartaka iz Sofije in enega najboljših italijanskih klubov Fonte Levissima iz Cantuja. Zlati prehodni pokal mesta Ljubljane je dobila po enoletnem presledku spet Olimpija, ki je premagala Fonte Levissima s 96:92 in Spartaka s 112:85.

PROŠNJA NAROČNIKOM

Vsem naročnikom, ki nimajo še plačane naročnine za leto 1963, je uprava poslala opomine. Prav lepo jih prosimo, da nam zaostale naročnine čimprej plačajo. To lahko store osebno v upravi, ali pa po pošti z bančnim čekom odn. pošto nakaznico (giro postal). Tisti naročniki, ki list prejema po skupinah, naročnino lahko plačajo tudi poverjeniku, pri katerem list prejema.

križem — kražem, sem in tja
bliskali smo kot bogovi —
— zdaj, ko se majéjo tla,
kam štrle čeljusti nam, rogovji?

Mrtvi se vračajo domov v zapuščen mlin (Tako se vračajo), pesnik pa stopa na goro kot Mozes k Jehovi za odrešenje naroda... „ki je vse pozabil... toliko da govori hebrejski...“, pa dobi od Boga povelje, naj začne s pokoro pri sebi... V raševino odet se povrne med narod, ki pa

pleše pred teletom...

Nato sledi pesem o Matjažu kot o označbi časa, ko ga ni junaka, da bi opasal njegov meč, s katerim bi v en mah posekal pol sveta — napravi obisk pri Preprogarki, ki s krvavimi nitmi veže preprogo... „vso rdečo...“; napiše še verz Neznaneju junaku in zaključil zbirko z najboljšo in najmočnejšo pesmijo v zbirki, s svetopisemsko prerokskim, skrivnostnim in logično nerazumljivim, pa grozotno občutenim psalmom, ko gleda vizijo

hlapcev na konjih,
knezi pa so peščili...

in vidi maziljenca, ki prihaja
blagoslovljen z blagoslovi odspodaj,
z blagoslovi prsi in maternice...
pere v vinu obleko svojo,
v krvi grozdja plaka svoj plašč...
In kalpja ko dež mu nauk,
pada liki rosa govor na travo:
kakor pršica na mlado grivo,
kakor moča na zelenjavo...

OBVESTILA

Vodstvo slovenskega srednješolskega tečaja obvešča, da bo vpisovanje za novo šolsko leto 1964 v soboto, 21. marca od 15 do 16 v Slovenski hiši na Ramón Falconu. Dijaki, ki so lani obiskovali tečaj, naj prinesejo s seboj spričevala.

Občni zbor moronskega odseka SFZ bo v soboto, 21. marca, ob 19 na Pristavi Moronski krožek SDO bo imel na Pristavi svoj občni zbor v soboto, 21. marca ob 16,30. Pričakujemo čim večje udeležbe. Vsa dekleta, ki so letos dovršile ljudsko šolo, so tudi iskreno vabljeni. — Odbor

Šahovski turnir na desetih deskah med moštvoma Slovenske vasi in Slovenskega doma v San Martinu bo v soboto, 21. marca, ob 20 v Lanusu.

Vprizoritev Pasijona bo na cvetno nedeljo ob 18 v dvorani sester dominikank poleg farne cerkve v Ramos Mejiji. Vstopnina je za odrasle 40 pesov, za otroke od 10. leta pa 20.

Sanmartinski krožek SDO bo imel v nedeljo, 22. marca, ob 10,30 redni občni zbor v domu. Udeležba članic obvezna.

Odbojka. V nedeljo, 29. marca, bo tekmovanje med moštvi San Martina, San Justa in Morona za jesenski pokal. Začetek točno ob 14,30. Vsi lepo vabljeni. Organizira SFZ Morón.

Občni zbor dekliškega krožka SDO iz San Justa bo v soboto, 4. aprila, ob 18 v našem domu.

Roditeljski sestanek z izvolitvijo novega šolskega odbora v našem domu v San Justu bo v nedeljo, 5. aprila, po sv. maši točno ob 9. Vsi starši vabljeni!

Društvo Slovenska vas in mladinski organizaciji priredijo v nedeljo, 12. aprila, enajsto obletnico obstoja društva združeno z blagoslovitvijo športne sobe na igrišču. Prireditve bo ob vsakem vremenu. Program bo objavljen kasneje.

Občni zbor zveznega odbora SDO bo v nedeljo, 12. aprila, po sv. maši v Slovenski hiši.

Proslava 15-letnega društvenega delovanja v Ramos Mejiji bo v nedeljo, dne 26. aprila.

V proslavo
15-letnice
slovenske službe božje
v Ramos Mejiji

PASIJON

Trpljenje in smrt našega Gospoda
Jezusa Kristusa

v besedi in sliki — kakor ga je
napisal v svoji drami „V času
obiskanja“ Edvard Gregorin

CVETNA NEDELJA
22. marca 1964

ŽUP. CERKEV V RAMOS MEJII
Ob 17 spominška služba božja

DVORANA SS. DOMINIKANK
Ob 18 Pasijon

Izvajajo članice in člani Ciudadelskega odra, Slomškovega doma, mladinskih organizacij in gostje

Vabi
Pripravljalni odbor

To pa je zadnji stavek zbirke, ki iz preprostih Jenkovih obrazov dežele gre preko balad, karikatur in tragike medvojnega časa v vizijo apokaliptičnih novih dni...

Takšna je zbirka Dežela, ki ni vsakdanja na knjižnem trgu. Ni novotarsko po formi, pa je pesniška do srži, lepa in močna, izraz osebnosti, ki se s to zbirko postavlja ob stran župančiču po pesniški besedi, kakor tudi po tesni naslonitvi na svoj čas... Je v njem tradicija realizma, moderne in ekspresionizma, je Jenko in Stritar, župančič in Majcen, pa je biblija, in kar je glavno: je živo srce, ki poje iz realnih tal domače Panonije, ki jo tudi v emigraciji zre konkretno pred sabo, pa trpi svojo in svojega naroda usodo v času, ki je dan... Ne smatra poezije kot abstrakcijo od človeka, ampak kot tesno realizacijo zemlje in neba. Tako tesno je njegov svet povezan z zemljo, da je beseda na mnogih, premnogih mestih vzeta naravnost iz dialektov, (molitvenik, brlinka krilo, repica, kóla, rajnati, óko, zláto, pódstenek, klojci, zopet je tako simbolna, da čutiš, kako cvéte, satán, mulj utóriti... itd.), pa je dežela samo pot na onstran, da zate vprašanje „O Bog, kaj nam vse pod zemljo spi“ ni samo konkretno kot grob, ampak tudi kot vstajenje, kajti tam je „samo še kopnenje“...

Kako lepa zbirka za — veliko noč!

td

DRUŠTVENI OGLASNIK

Naša mladina je bodočnost naroda. Da bo ta naša bodočnost res naša, poravnaj članske obveznosti pri društvu ZEDINJENA SLOVENIJA. Uradne ure: razen torika od 16 do 20, v nedeljo pa od 10.30 do 12.

OBOJKA

SAN MARTIN

„JESENSKI POKAL“

Pristava, 29. marca

Točno ob 14,30

Organizira SFZ Morón

SAN JUSTO

MORON

IX.
SLOVENSKI
DAN

se bo vršil dne 5. aprila na
Pristavi, Morón-Castelar pod
geslom:

„GOR ČEZ IZARO“

Zedinjena Slovenija
društva, organizacije
in domovi

VLOGE — POSOJILA

Slovenska hranilnica
z. z. o. z.

Avda. San Martín 263
1. nadstropje, desno

Uradne ure ob sobotah od 16 do 20

ADVOKAT

DR. JOŽE LOZAR

Tucumán 1438
T. E. 46-5458 in 40-5353
planta baja ofic. 2

ARBITER

SPLOŠNA PRAVNA PISARNA

je pričela 16. marca z letošnjim rednim poslovanjem v novih prostorih. Istočasno naproša vse, ki so bili eventualno prizadeti zaradi preselitve, naj oprostijo to nevljudnost, ki je bila povzročena izključno v smislu, da nudi v bodoče bolj celotno in učinkovito naklonjenost vsem rojakom.

Obravnava sledeče probleme:

POKOJNINE: posebna specializacija v pripravi potrebnih dokumentov. Zastopstvo pri vseh pokojninskih inštitutih. Sodniški postopek v slučaju odklonitve.

NABAVA OSEBNIH DOKUMENTOV: Rojstni in poročni list, spreminitev priimka, državljanstvo itd...

DAVKI: Opozarjamo vse trgovce in industriale na čimprejšnjo ureditev dohodninskega davka: Impuesto de los Reditos zaradi stroge inšpekcije in neobhodne potrebnosti številke.

NOTARSKI PREPISI: (Izključno popoldne).

DELAJSKI PROBLEMI: Odszkodnina zaradi odslovitve, bolezn, smrti ali nesreče pri delu.

RAZNOVRSTNE SODNISKE RAZPRAVE; (Desalojos, sucesiones, separación legal, cobro ejecutivo de cheques, pagarés, prendas y otros...)

Vodstvo: FRANCE KNAVS

URADNE URE:

Dopoldne: 10—13 hs.
24 novembra 445, Cap.
(alt. Rivadavia 3100)
T. E.: 97-3612

Popoldne: 17,30—19,30 hs.
Avda. de Mayo 560, 2º p., Cap.
Escribanía Zavala
T. E.: 33-2486, 30-0067

Za njen 90. rojstni dan jo je Bog poklical k sebi po večno plačilo, našo drago mater, babico, prababico, taščo, gospo

MARIJO MAČEK ROJ. URBAS

Pokopali so jo na domačem pokopališču v Dolenjem Logatcu dne 9. marca t. l.

Sveta maša se bo darovala v soboto, dne 21. marca 1964, ob 6.30 v cerkvi Marije Pomočnice Don Bosco, Ramos Mejija. Vsem, ki ste jo poznali, jo pripravljamo v molitve.

Žalujoci:

v tujini: hči Marija por. Maček, sinova Avgust in Martin z družinama; v domovini: hči Ivanka por. Kaučič, sin Franc, hči Kati por. Čampa, hči Ana por. Hladnik z družinami in ostalo sorodstvo

Buenos Aires — Logatec — Ljubljana

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 770.902

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1964: za Argentino \$ 800,—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev.

Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

Tečaj valut v Bs. Airesu v torek, 17. marca 1964. Prodajna cena:

1 USA dolar	m\$N	137.60
1 angleški funt	„	385.05
100 italijanskih lir	„	22.05
100 avstr. šilingov	„	533.90
100 nemških mark	„	3.463.—

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2

Cangallo 1642

T. E. 35-8827

Buenos Aires

Recreo Europa de Rovtar y Rovtar Hnos., Río Carapachay, Tigre, telefon 749-0589, vedno na razpolago tudi za Slovence.

HOTEL TIROL

(bivši hotel „Primavera“) vam nudi lepe sobe s kopalnico, centralna kurjava, garaža

MAKS in ZORA RANČNIK

MAR DEL PLATA

Mitre 2024

T. E. 2-8425

Hotel je odprt vse leto